Nazm
bo'stoni
ZOKIRJON
FURQAT
ISHQINGDA KUYIB, JONO...

O'ZBEKISTON YOZUVCHILAR UYUSHMASI
«IJOD» JAMOAT FONDI

ZOKIRJON
FURQAT

"ISHQINGDA KUYUB, JONO..."

TOSHKENT
«ADABIYOT»
2021

UO'K: 821.512.133-1(081)
KBK: 83.3(5O'zb)
M 74

M 74 Zokirjon Furqat.
"Ishqingda kuyub, jono..." [matn]. {she'rlar}/ Zokirjon Furqat. — T.: «Adabiyot» nashriyoti, 2021. —124 b.

Loyiha rahbari:
Sirojiddin SAYYID,
O'zbekiston xalq shoiri

Nashrga tayyorlovchi:
Nurboy Jabborov,
filologiya fanlari doktori, professor

"Nazm bo'stoni" ruknining ushbu kitobida ulug' shoir va adib, zamonasining adabiyotshunos va elshunos olimi, mohir xattot va "Zubdat ul-hukamo" ("Hakimlarning sarasi") degan e'tirofga sazovor hakim Zokirjon Xolmuhammad o'g'li Furqat (1859—1909)ning turli lirik janrlardagi asarlaridan namunalar o'rin olgan. Shoirning ushbu to'plamga kirgan she'rlarida muhabbat va hayot falsafasi, ijodkorning ijtimoiy-siyosiy voqelikka munosabati va ilm-u ma'rifat mavzulari teran mazmun va go'zal badiiy shakl uyg'unligida talqin etilgan. Ushbu nazmiy guldasta she'riyat muhiblariga manzur bo'lishiga ishonamiz.

ISBN 978-9943-6779-4-4

© Zokirjon Furqat, 2021
© «Adabiyot», 2021

* * *

Ibtido qildim banomi xoliqi har du saro,
Qodiri davvor nigahdorandai arshi ulo.

Qodirekim, yetti ko'kni yerga qo'ydi besutun,
Moh-u xurshid-u kavokibdin berib ziynat ango.

Ul qadimu lamyazalkim, avval-u oxir erur,
Avvalig'a ibtido yo'q, oxirig'a intiho.

Soni'ekim, sangi xorodin ko'kartib sabzalar,
Ayladi xori shajardin ming tuman gullar bino.

Ul Karimeki, xaloyiqqa erur in'omi om,
Bas, barobardur ani dargohida shoh-u gado.

Kulli ashyo junbush aylab zikrig'a mashg'uldur,
Vahshiyoni dasht, xaylu-l-bahru murg'oni havo.

Andalib afg'on ila gulshanda aytib hamdini
Sarvni boshida qumri bo'ynig'a solib rido.

Ibdi gulshang'a bahor lutfidin zarra nasim,
Topdilar andin chaman shohidlari rangi safo.

Hamdig'a ojiz erur gar ming erur go'yo zabon,
Bir zaboni lol ila Furqat nechuk ayg'oy sano.

MUNDARIJA

G'azallar

"Ibtido qildim..." 3
"Ey bayozi karaming..." 4
"Bahor ayyomi bo'ldi-yu..." 5
"Bu zamona xo'bro'sida vafo..." 7
"Qaroyg'on dilg'a bergil nuri pokingdin..." 8
"Ko'ngul dardig'a topmay..." 10
"Tabassum birla..." 12
"Keldi holimni so'rab..." 13
"Aylama ma'lum hargiz..." 14
"Yerga pomol o'ldi gul..." 15
"Muhabbat domig'a ko'nglum..." 16
"Ummati sargashtaman..." 17
"Iydkim, xalqi jahong'a..." 20
"Yig'lamoqdin bir pari hajrida..." 21
"Ul qaro ko'z qo'zlariga..." 22
"Muanbar xatlaringni bo'yi..." 23
"Umr qarori yo'q..." 25
"Sarv-u gulda yo'x tarovat..." 27
"Fasli navbahor o'ldi..." 29
"Tavofi Ka'bag'a..." 30
"Biz istig'no eli..." 31
"Ko'zlaring har go'shasi..." 32
"O'rtanur tokay firoqing..." 34
"Na bo'ldi, nigoro..." 35
"Sen kabi badmehrlikni..." 36
"Bo'lsa kim xilvatnishin..." 37
"Vahm birla g'allani..." 38
"Orzu vasling qilurdim..." 40
"So'rg'oli holimni..." 41
"Ko'ngul qo'ymoq xatodur..." 42
"Jannatni(ng) gullaridin..." 43
"Chaman sahnida derlar..." 44
"Surmadin ko'zlar qaro..." 45
"Ne balolig' erdi..." 47
"Nigori dilnavozim..." 48
"May ichibkim..." 49
"Dilbaro, boshing..." 50
"Yuz-u zulfing furqatidin..." 52
"Keldi hajr anduhi birlan..." 53
"Meni, ey gulruxim..." 54
"Firoqing birla..." 55
"Yuzlaringdin sharm etib..." 56
"Fig'onkim, ul buti siymin zaqandin..." 57
"Ohkim, yo'qtur meni tab'imga loyiq ulfatim..." 59
"Ishqingda kuyub, jono..." 60
"G'aribi bu viloyat..." 61
"Ohkim hamdard yo'q..." 62
"Alamlik qumriman..." 63
"Ey musaffo..." 65
"Yuz-u qadding..." 67
"Umr xush o'tmas..." 68
"Vafo aylab yiroqdin..." 69
"Termu tobi bodadin..." 70
"Bir qamarsiymoni ko'rdum..." 71
"Har kecha..." 72
"To so'zga lab..." 73
"Qilmag'aydim senga..." 74
"Ohkim, rahm..." 75
"Elqa keldi..." 76
"Yuzidek gul..." 77

Masnaviylar

Nag'ma va nag'magar va aning asbobi va ul nag'ma ta'siri xususida 78
Shoir ahvoli va she'r mubolag'asi xususida 83

Muxammaslar

"Birodarlar, meni boshimg'a..." 86
"Do'stlar, aysh-u tarab..." 90
"Manam sho'rida bulbul..." 92
Navoiy g'azaliga muxammas 95
Navoiy g'azaliga muxammas 97
Navoiy g'azaliga muxammas 100
Fuzuliy g'azaliga muxammas 103
Mashrab g'azaliga muxammas 105

Musaddaslar

Munojot-musaddas 107
"Sayding qo'yaber, sayyod..." 112
"Uch xarobotiy erurmiz..." 114

Musabba'

"Mo'tabar ko'z yoshi Haq nazdida..." 118

Mustazod

"Aqlimi oldi..." 120

Adabiy-badiiy nashr

ZOKIRJON FURQAT

"ISHQINGDA KUYUB, JONO..."

Muharrir: *Dilrabo Mingboyeva*
Badiiy muharrir: *Farrux Ermatov*
Sahifalovchi: *Azamat Qayumov*
Musahhih: *Dilfuza Mahmudova*

O'zbekiston Yozuvchilar uyushmasi
«ADABYOT NASRIYOTI» MCHJ

Nashriyot litsenziyasi: AI № AA 0043. 27.01.2021.
100129, Toshkent shahri, Markaz-15. 1/90.
(+98) 128-30-04.

Bosishga 20.04.2021-yilda ruxsat etildi.
Ofset qog'oz. Qog'oz bichimi: 70x90 $^{1}/_{32}$.
Ofset bosma. Shartli b.t. 4.7.
Adadi 2000 nusxa. Buyurtma № 110

"AZMIR NASHR PRINT" MCHJ bosmaxonasida
chop etildi. 100200, Toshkent shahri,
Adham Rahmat ko'chasi, 10-uy.